LATAK - D.17021-1-S2/04/02.2024
Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūciju akreditācijas shēma

Saturs

I Akreditācijas kritēriji....2
II Akreditācijas sfēra noformējums....4
III Iesniedzamie dokumenti....4
IV Sertificēšanas institūcijas novērtēšanas un akreditācijas kārtība....4
V Sertificēšanas institūcijas uzraudzības kārtība un lēmuma pieņemšana....5
VI Praktiskās darbības novērtēšanas politika....5
VII Paziņotās institūcijas statuss....5
VIII Informācijas apmaiņa....6
Izmaiņu reģistrs....6

Autortiesības un pamatprincipi
LATAK dokumenta aktualizētā versija pieejama www.latak.gov.lv oficiālajā tīmekļvietnē. LATAK publicēto dokumentu piemērošana ir obligāta LATAK darbiniekiem, iesaistītajiem vērtētājiem un ekspertiem, LATAK akreditētajām atbilstības novērtēšanas institūcijām.

Dokumenta teksts var būt tulkots citās valodās. Latviešu valodas teksts tiek uzskatīts par pamattekstu.

Papildu informācija
Uzziņas par LATAK dokumentiem var saņemt LATAK birojā. Šo dokumentu aizliegts pavairot tālākpārdošanai.

I Akreditācijas kritēriji

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regula (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93;
- Likums "Par atbilstības novērtēšanu";
- Ministru kabineta 2023. gada 19. decembra noteikumu Nr. 754 “Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 754);
- Ministru kabineta 2022. gada 25. oktobra noteikumi Nr. 666 “Valsts aģentūras “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” maksas pakalpojumu cenrādis” (turpmāk – Noteikumi Nr. 666);
- Ministru kabienta 2013. gada 3. decembra noteikumi Nr. 1376 “Kārtība, kādā izveido paziņošanas komisiju, kā arī kārtība, kādā komisija pieņem lēmumu un paziņo Eiropas Komisijai par atbilstības novērtēšanas institūcijām, kas veic atbilstības novērtēšanu reglamentētajā sfērā”;
- LVS EN ISO/IEC 17021-1:2015 “Atbilstības novērtēšana. Prasības institūcijām, kas nodrošina pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju. 1.daļa: Prasības (ISO/IEC 17021-1:2015)” (turpmāk - Standarts);
- LVS ISO/TS 22003:2014 “Pārtikas drošuma pārvaldības sistēmas. Prasības institūcijām, kuras veic pārtikas drošuma pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju”;
- LVS ISO 22003-1:2023 “Pārtikas nekaitīgums. 1.daļa: Prasības iestādēm, kas veic pārtikas nekaitīguma vadības sistēmu auditu un sertificēšanu (ISO 22003-1:2022)”;
- LVS EN ISO 22301:2020 “Drošība un izturētspēja. Uzņēmējdarbības nepārtrauktības pārvaldības sistēmas. Prasības”;
- LVS EN ISO/IEC 27006:2021 “Informācijas tehnoloģija. Drošības paņēmieni. Prasības institūcijām, kas nodrošina informācijas drošības pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju (ISO/IEC 27006:2015, ieskaitot Amd 1:2020)”;
- LVS ISO 50003:2023 “Energopārvaldības sistēmas. Prasības iestādēm, kas veic energopārvaldības sistēmu auditu un sertificēšanu (ISO 50003:2021)”;
- ISO/IEC 20000-6:2017 “Information technology - Service management - Part 6: Requirements for bodies providing audit and certification of service management systems”;
- LVS EN ISO/IEC 17021-2:2019 “Atbilstības novērtēšana. Prasības institūcijām, kas nodrošina pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju. 2.daļa: Kompetences prasības vides pārvaldības sistēmu auditēšanai un sertificēšanai (ISO/IEC 17021-2:2016)”;
- LVS EN ISO/IEC 17021-3:2019 “Atbilstības novērtēšana. Prasības institūcijām, kas nodrošina pārvaldības sistēmu auditu un sertifikāciju. 3.daļa: Kompetences prasības kvalitātes pārvaldības sistēmu auditēšanai un sertificēšanai (ISO/IEC 17021-3:2017)”;
- ISO/IEC TS 17021-6:2014 “Conformity assessment Requirements for bodies providing audit and certification of management systems - Part 6: Competence requirements for auditing and certification of business continuity management systems”;
- ISO/IEC TS 17021-9:2016 “Conformity assessment – Requirements for bodies providing audit and certification of management systems – Part 9: Competence requirements for auditing and certification of anti-bribery management systems”;
- ISO/IEC TS 17021-10:2018 “Conformity assessment Requirements for bodies providing audit and certification of management systems Part 10: Competence requirements for auditing and certification of occupational health and safety management systems”;

- EA-2/17 M:2020 EA Document on Accreditation for Notification Purposes (EA-2/17 M:2020 EA dokuments par akreditāciju paziņošanas nolūkos);
- EA-6/02 M:2022 EA Guidelines on the use of ISO/IEC 17065 and ISO/IEC 17021 for Certification to EN ISO 3834 (EA vadlīnijas par ISO/IEC 17065 un ISO/IEC 17021 izmantošanu sertifikācijai atbilstoši EN ISO 3834);
- EA-7/04 M:2017 Legal Compliance as a part of accredited ISO 14001:2015 certification (Atbilstība normatīvajiem aktiem kā daļa no akreditētas ISO 14001:2015 sertifikācijas);
- EA-1/22 A-AB:2023 EA procedure and criteria for the evaluation of conformity assessment schemes by EA accreditation body members (EA procedūra un kritēriji atbilstības novērtēšanas shēmu novērtēšanai, ko veic EA akreditācijas struktūras dalībnieki);
- IAF MD1:2023 "IAF Mandatory Document for the Audit and Certification of a Management System Operated by a Multi-Site Organization";
- IAF MD2:2023 "IAF Mandatory Document for the Transfer of Accredited Certification of Management Systems";
- IAF MD4:2023 "IAF mandatory document for the use of information and communication technology (ICT) for auditing/assessment purpose";
- IAF MD5:2023 "Determination of audit time of quality, environmental, and occupational health & safety management systems";
- IAF MD9:2023 "Application of ISO/IEC 17021-1 in the Field of Medical Device Quality Management Systems (ISO 13485)";
- IAF MD12:2023 "Accreditation Assessment of Conformity Assessment Bodies with Activities in Multiple Countries";
- IAF MD15:2023 "IAF Mandatory Document for the Collection of Data to Provide Indicators of Management System Certification Bodies' Performance";
- IAF MD16:2023 "Application of ISO/IEC 17011 for the Accreditation of Food Safety Management Systems (FSMS) Certification Bodies";
- IAF MD17:2023 "Witnessing Activities for the Accreditation of Management Systems Certification Bodies";
- IAF MD22:2023 "Application of ISO/IEC 17021-1 for the Certification of Occupational Health and Safety Management Systems (OH&SMS)";
- IAF MD23:2023 "Control of Entities Operating on Behalf of Accredited Management Systems Certification Bodies";
- IAF MD25:2023 "Criteria for evaluation of conformity assessment schemes";
- IAF MD28:2023 "IAF Mandatory Document for the Upload and Maintenance of Data on IAF Database";
- LATAK-D.008 "Akreditācijas procedūras";
- LATAK-D.011 "Noteikumi par nacionālās akreditācijas zīmes, atsauces uz akreditāciju un EA MLA lietošanu";
- LATAK-D.019 "LATAK noteikumi tehnisko jomu izvēlei pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūciju un vides verificētāju (EMAS) prasmes pārbaudēm (witness)".

Pārvaldības sistēmas pastāvīgi tiek aktualizētas un attīstītas jaunas. Akreditāciju var veikt arī pārvaldības sistēmām, kas nav minētas šajā sarakstā. Paplašinot šo akreditācijas shēmu ar citām pārvaldības sistēmām, arī akreditācijas kritēriji tiek papildināti. Jaunas jomas apgūšanai tiek nodrošināta cieša sadarbība ar atbilstības novērtēšanas institūciju un citām ieinteresētajām pusēm. Esošo pārvaldības sistēmu standartu aktualizācijas gadījumā, pārejas nosacījumus nosaka Starptautiskais akreditācijas forums - IAF. Ja nepieciešams, valsts aģentūra "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" (turpmāk - LATAK) sniedz papildu precizētus nosacījumus.

II Akreditācijas sfēras noformējums

LATAK tīmekļa vietnē www.latak.gov.lv pieejama Pieteikuma veidlapa (F.003), kura ietver arī informāciju par pieteikto akreditācijas sfēru (veidlapas 7. pielikums). Akreditācijas sfēras noformējums satur informāciju par:

- 1. kolonnā: Sertificējamais objekts;
- 2. kolonnā: Tehniskā joma, piemēram, tehniskās jomas atbilstoši IAF ID1 vai pārtikas drošības joma atbilstoši ISO 22003-1 standartam u.c.;
- 3. kolonna: Piezīmes (ja nepieciešams), piemēram, tehniskās jomas precizējumi atbilstoši NACE 2 rev.

Akreditēto pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūciju akreditācijas apliecības, t.sk., akreditācijas sfēras tiek publicētas LATAK tīmekļa vietnē www.latak.gov.lv .

III Iesniedzamie dokumenti

Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcija iesniedz LATAK **akreditācijas procesa uzsākšanai** nepieciešamos dokumentus (noteikti veidlapā F.002.S2), kas norādīti LATAK tīmekļa vietnē www.latak.gov.lv Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcijām, kā arī aizpildītas veidlapas:

- F.003 Pieteikums (t.sk., 7. pielikums);
- F.003.S2 Informācija par pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūciju.

Pēc akreditācijas iegūšanas **uzraudzības procesa nolūkos** Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcija pirms uzraudzības īstenošanas iesniedz šādas attiecīgi aizpildītas veidlapas un nepieciešamos dokumentus:

- F.003 Pieteikums un veidlapai pievienoto 7. pielikumu (akreditācijas sfēra), ja akreditācijas sfērā veiktas izmaiņas, kopā ar iesniegumu par sfēras sašaurināšanu vai paplašināšanu;
- F.020.S2 Informācija par pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūciju;
- Sertificēšanas institūcijas vadības ziņojums par pārskata periodu
- Attiecīgās sertifikācijas shēmas;
- Veiktās izmaiņas pārvaldības sistēmas dokumentācijā (aktuālā pārvaldības sistēmas rokasgrāmata vai aktualizētās tās daļas);
- Sertificēšanas institūcijas pārvaldības sistēmas dokumentu sarakstu.

Noslēdzoties akreditācijas ciklam (pieciem gadiem), **atkārtotās novērtešanas procesa īstenošanai** Pārvaldības sistēmu sertificēšnas institūcija, 4 (četrus) mēnešus pirms akreditācijas cikla beigām atkārtotās novērtešanas procesa uzsākšanai LATAK iesniedz aizpildītu veidlapu - F.003 Pieteikums, t.sk., šīs veidlapas 7. pielikumu (akreditācijas sfēra).

Pirms sertificēšanas institūcijas atkārtotās novērtēšanas procesa īstenošanas Institūcija, iesniedz dokumentus kādi tiek pieprasīti pirms uzraudzības vizītes (skatīt iepriekš).
Detalizētāka dokumentu iesniegšanas un izskatīšanas kārtība noteikta LATAK-D.008 dokumentā "Akreditācijas procedūras", kas pieejams LATAK tīmekļa vietnē www.latak.gov.lv

IV Sertificēšanas institūcijas novērtēšanas un akreditācijas kārtība

Atbilstoši Noteikumu Nr. 754 10. punktam, LATAK slēdz līgumu un uzsāk Pārvaldības sistēmas sertificēšanas institūcijas novērtēšanas procesu pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas.

Pēc visu nepieciešamo dokumentu un samaksas par attiecīgo novērtēšanas procedūru atbilstoši līgumam saņemšanas, LATAK uzsāk Institūcijas novērtēšanas procesu.
Sākotnējā novērtēšanā tiek vērtēta Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcijas atbilstība Standarta un piemērojamo starptautisko un Eiropas akreditācijas organizāciju noteikto dokumentu prasībām, reglamentētajā sfērā atbilstība Standarta un attiecīgās jomas specifiskajām normatīvā regulējuma prasībām sertificēšanas institūcijas atrašanās vietā/-ās (klātienes apmeklējums). Sertificēšanas institūcijas sākotnējā novērtēšana ietver arī praktiskās darbības novērtēšanu (sertificēšanas institūcijas veiktā audita demonstrācija) atbilstoši konkrētās sertificēšanas shēmas prasībām.
Pēc sertificēšanas institūcijas novērtēšanas tiek pieņemts akreditācijas lēmums atbilstoši Noteikumu Nr. 754 19. punktā un dokumentā LATAK-D.008 "Akreditācijas procedūras" noteiktajai kārtībai.

V Sertificēšanas institūcijas uzraudzības kārtība un lēmuma pieņemšana

Akreditēto Pārvaldības sistēmas sertificēšanas institūciju uzraudzības procesam, atbilstoši Noteikumu Nr. 754 12. punktam tiek izstrādāta sertificēšanas institūcijas novērtēšanas programma visam akreditācijas ciklam (veidlapa F.057 – praktiskās darbības novērtēšana; veidlapa F.047 – pārvaldības sistēmas novērtēšana). Akreditācijas cikla ietvaros LATAK novērtē sertificēšanas institūcijas atbilstību Standarta vai reglamentētajā sfērā Standarta un jomas specifiskā normatīvā regulējuma prasībām visās akreditācijas sfērās.

Tāpat akreditācijas cikla ietvaros tiek novērtēta Pārvaldības sistēmas sertificēšanas institūcijas praktiskās darbības atbilstība Standarta prasībām, reglamentētajā sfērā atbilstība Standarta un jomas specifiskajam normatīvajam regulējumam. Uzraudzības vērtēšanas tiek veikta reizi 12 (divpadsmit) mēnešos. Akreditēto sertificēšanas institūciju uzraudzības periodiskums var tikt pagarināts līdz 18 (astoņpadsmit) mēnešiem, balstoties uz veikto riska novērtējumu.
Kārtība, kādā tiek pieņemts lēmums par sertificēšanas institūcijas uzraudzības rezultātiem noteikta dokumentā LATAK-D.008 "Akreditācijas procedūras", kas pieejams www.latak.gov.lv.

VI Praktiskās darbības novērtēšanas politika

Sākotnējās novērtēšanas procesa ietvaros Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcijai jāspēj nodemonstrēt LATAK novērtēšanas grupai tās veiktās sertificēšanas darbības, kuras pieteiktas akreditācijai. LATAK politika praktiskās darbības demonstrācijai noteikta LATAK D.019 dokumentā. Pie sākotnējās akreditācijas vai sfēras paplašināšanas sertifikācijas shēmām, piemēram, ISO 22000, sertifikācijas institūcijai ir jādemonstrē 1. un 2. posma audits. LATAK katrai Pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūcijai izstrādā praktiskās darbības demonstrācijas plānu (veidlapa F.057), kuras izpilde tiek veikta saskaņā ar IAF MD17 un/vai citu IAF dokumentu, standartu prasībām.

VII Paziņotās institūcijas statuss

Ja Pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcija pretendē vai jau darbojas arī kā paziņotā institūcija (*notified body*), LATAK vērtē tās atbilstības konkrētās jomas reglamentētajām prasībām un dokumenta EA-2/17 M:2020 prasībām.

VIII Informācijas apmaiņa

Akreditētajām Pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūcijām katru gadu līdz 31. janvārim jāiesniedz LATAK informācija par sertificētajām pārvaldības sistēmām un informācija par institūcijas darbību, aizpildot veidlapu F.069 "Pārvaldības sistēmu sertifikācijas institūciju anketa" (pieejama LATAK tīmekļa vietnē). Informācija tiek izmantota Pārvaldības sistēmas sertificēšanas institūcijas uzraudzības aktivitāšu plānošanai.

Veikto izmaiņu reģistrs

Versija	Izmaiņu saturs	Datums
01	Jauns dokuments	26.07.2021.
02	VI nodaļa Atstāta tikai atsauce uz EA-2/17:2020 EA Document on Accreditation for Notification purposes	04.04.2022.
03	I nodaļa papildināta ar atsauci uz LVS EN ISO 22301:2020; ISO/IEC TS 17021-6:2014; I nodaļā aktualizēta dokumenta EA-6/02 M:2022; IAF MD4:2022 versija	12.07.2022.
04	Sniegta atsauce uz Noteikumiem Nr. 754 un Noteikumiem Nr. 666; precizēti piemērojamie standarti, dokumenti, izveidota V sadaļā – Institūcijas uzraudzības kārtība un lēmuma pieņemšana; svītrota sadaļa – Dokumentu saraksts	29.02.2024.